

Zapraszamy na czwartkowe seminarium EUROREG!

- dr Justyna Kościńska, Centrum Europejskich Studiów Regionalnych i Lokalnych (EUROREG), Uniwersytet Warszawski – Radząc sobie z niedostępnością. Dostęp do usług publicznych w oczach mieszkańców stolicy
- Czwartek, 03.03.2022, 11:30-13:00
- Sala 102 (Wydział Geografii i Studiów Regionalnych, Kampus Główny UW) lub ZOOM:

Link do seminariów: <https://zoom.us/j/95654692315?pwd=Qm12T0sxaWFUVkw2bmllob3ltRHpjZz09>

Meeting ID: 956 5469 2315

Passcode: 4AeCRt

Jednymi z głównych procesów zachodzących we współczesnej przestrzeni miejskiej jest segregacja i decentralizacja zabudowy. Rezultatem niekontrolowanej urbanizacji oraz „rozlewania się miasta” jest nierówny dostęp do infrastruktury i podstawowych usług publicznych (Harvey, 2012; Smith, 2010). Nowe osiedla mieszkaniowe nierzadko budowane są na terenach pozbawionych usług i transportu publicznego. Nasuwa się zatem pytanie, jak w tej przestrzeni funkcjonują mieszkańcy. Zagadnienie to jest szczególnie ważne, gdyż dostępność usług publicznych wpływa na jakość życia w danej okolicy: decyduje o szansach życiowych i rozwoju wspólnoty sąsiedzkiej (Gehl, 2017; Staniszki, 2005). Prezentowane badanie, poprzez analizę wybranych dzielnic Warszawy, przyczynić się może do lepszego zrozumienia społecznych kosztów nierównomiernego rozwoju miast.

Podstawowym celem badania była rekonstrukcja praktyk mieszkańców w sytuacji ograniczonego dostępu do usług publicznych. Inspirując się perspektywą teoretyczną Pierre’a Bourdieu (1986, 2005) przyjmowałam, że praktyki różnicować się będą względem klas społecznych. W badaniu wyznaczałam trzy klasy społeczne: wyższą, średnią i ludową. Wnioski opieram na badaniu jakościowym realizowanym w latach 2016-2019 w trzech dzielnicach Warszawy: w Wilanowie, Wawrze i Ochocie. Pierwszą metodą była analiza danych zastanych: publikacji, artykułów oraz dokumentów historycznych i prawnych związanych z badanymi dzielnicami oraz danych statystycznych dotyczących usług publicznych. Uwzględniałam dwa typy usług: edukacyjne (szkoły podstawowe) i medyczne (przychodnie podstawowej opieki zdrowotnej).

Podczas wystąpienia zrekonstruuje różnorodne praktyki podejmowane przez mieszkańców: począwszy od zrzeszania się w stowarzyszeniach i instytucjach politycznych w celu wywierania nacisku na władze dzielnicy na rzecz rozwoju usług publicznych, poprzez relacje sąsiedzkie w dzielnicach, na praktykach rodzinnych kończąc. Przeprowadzone analizy potwierdzają tezę o klasowym zróżnicowaniu praktyk. Pokazują również, że sposoby działania mieszkańców, cele i metody przez nich przyjmowane związane są z profilem społecznym dzielnicy. Analiza praktyk doprowadziła mnie ponadto do wniosku, że dostępność usług publicznych dla wielu mieszkańców nie sprowadza się jedynie do przestrzennego wymiaru: ma charakter bardziej zniuansowany. Przedstawione wnioski sprawiają, że przedstawiona praca stanowi istotny wkład zarówno w dziedzinę socjologii, geografii społecznej, jak również szerszej pojmowanych studiów miejskich

Bibliografia

Bourdieu, P. (1986). The Forms of Capital. [W:] J. G. Richardson (Red.), *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*, s. 241–258. Nowy Jork, NY: Greenwood Press.

Bourdieu, P. (2005). *Dystynkcja. Społeczna krytyka władzy sądzienia* (P. Bilos, Tłum.). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.

Gehl, J. (2014). *Miasta dla Ludzi* (S. Nogalski, Tłum.). Kraków: Wydawnictwo RAM.

Harvey, D. (2012). *Rebel Cities: From the Right to the City to the Urban Revolution*. Nowy Jork: Verso.

Smith, N. (2008). *Uneven development: Nature, capital, and the production of space*. Ateny, Georgia: The University of Georgia Press.

Staniszki, M. (2005). Normatyw Urbanistyczny. Prawo do Dobrej Przestrzeni. *Urbanista*, (7), s. 12-14.

Seminaria EUROREG: <https://www.euroreg.uw.edu.pl/pl/seminaria>